

Sygn. akt V Pz 40 / 14

POSTANOWIENIE

Dnia 23 grudnia 2014 r.

Sąd Okręgowy - Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Piotrkowie Tryb.

w składzie następującym:

Przewodniczący : SSO Beata Łapińska

Sędziowie : SSO Magdalena Marczyńska

SSR (del) Urszula Sipińska - Sęk

Protokolant: asystent sędz. S. Fert

po rozpoznaniu w dniu 23 grudnia 2014 r. w Piotrkowie Tryb.

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa Z. M.

przeciwko (...) S.A.

o ustalenie wykonywania pracy w warunkach szczególnych

na skutek zażalenia pełnomocnika pozwanego na postanowienie Sądu Rejonowego Sądu Pracy w Tomaszowie Maz. z dnia 16 października 2014 r. , sygn. akt IV P 30 / 14

postanawia :

1. zmienić zaskarżone postanowienie w punkcie 2 (drugim) w ten sposób, że zasądzić od powoda Z. M. na rzecz pozwanego (...) S.A. w D. kwotę 60 zł (sześćdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego
2. zasądzić od powoda Z. M. na rzecz pozwanego (...) S.A. w D. kwotę 60 zł (sześćdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania zażaleniowego.

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem z dnia 16 października 2014 r. Sąd Rejonowy Sąd Pracy w Tomaszowie Maz. w punkcie 1 umorzył postępowanie w sprawie, zaś w punkcie drugim odstąpił od obciążenia powoda kosztami procesu na rzecz pozwanego.

W uzasadnieniu Sąd Rejonowy w zakresie kosztów powołał się na przepis art. 102 kpc uznając, iż sytuacja rodzinna i materialna uzasadnia zastosowanie tego przepisu i odstąpienie od ogólnej zasady dotyczącej obciążenie kosztami strony przegrywającej proces.

Powyższe postanowienie w części dotyczącej zwrotu kosztów procesu (pkt 2) zaskarżył zażaleniem pozwany wnosząc o jego zmianę i zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

Sąd Okręgowy zważył co następuje :

Zażalenie jest uzasadnione.

W postępowaniu procesowym sąd orzeka o zwrocie kosztów w każdym orzeczeniu kończącym sprawę według jednej z następujących zasad: odpowiedzialności za wynik procesu, stosunkowego rozdzielenia kosztów, wzajemnego zniesienia kosztów, słuszności i zawinienia.

Art. 98 § 1 k.p.c. stanowi, iż strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony (koszty procesu). Do niezbędnych kosztów procesu strony reprezentowanej przez radcę prawnego zalicza się wynagrodzenie, jednak nie wyższe niż stawki opłat określone w odrębnych przepisach i wydatki jednego adwokata (radcy prawnego), koszty sądowe oraz koszty nakazanego przez sąd osobistego stawiennictwa strony (art. 98 § 3 k.p.c.).

W wypadku umorzenia postępowania ustalenie strony wygrywającej i przegrywającej uzależnione jest od przyczyny, która spowodowała potrzebę wydania tego rodzaju postanowienia. Według stanowiska doktryny, umorzenie postępowania stawia stronę powodową w roli strony przegrywającej spór, jeśli cofnęła pozew, zrzekając się niezaspokojonego roszczenia, albo jeśli cofnięcie pozwu nastąpiło wskutek niewywołanej przez strony zmiany stanu faktycznego, która doprowadziła do bezprzedmiotowości roszczenia. (Zob. orzeczenie SN z dnia 5 grudnia 1947 r., C III 341/47, PiP 1949, z. 1, s. 145).

Zgodnie z art. 102 k.p.c. w wypadkach szczególnie uzasadnionych Sąd może zasądzić od strony przegrywającej tylko część kosztów albo nie obciążać jej kosztami w ogóle.

Warto podkreślić, że wskazany przepis daje sądom swobodę przy rozstrzyganiu o zwrocie kosztów procesu, gdy stosowanie zasady wyrażonej w art. 98 k.p.c. (odpowiedzialności za wynik procesu) nie można by pogodzić z zasadą słuszności. W utrwalonym orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjmuje się, iż zastosowanie art. 102 kpc powinno być oceniane w całokształcie okoliczności, które uzasadniałyby odstępstwo od podstawowych zasad decydujących o rozstrzygnięciu w przedmiocie kosztów procesu. Do kręgu tych okoliczności należy zaliczyć zarówno fakty związane z samym przebiegiem procesu, jak i fakty leżące na zewnątrz procesu, zwłaszcza dotyczące stanu majątkowego (sytuacji życiowej). Okoliczności te powinny być oceniane przede wszystkim z uwzględnieniem zasad współżycia społecznego (zob. post. SN z 14.1.1974 r., II CZ 223/73, niepubl.).

Zaznaczyć także należy, iż urzeczywistniający zasadę słuszności art. 102 k.p.c. stanowi wyjątek od zasady odpowiedzialności za wynik sporu, a zatem nie podlega wykładni rozszerzającej i związany jest z obowiązkiem strony podania okoliczności zezwalających na przyjęcie, że zachodzi wypadek szczególnie uzasadniony.

Sąd wydając każdorazowo rozstrzygnięcie o kosztach procesu, opierając się na zasadzie wyrażonej w art. 98 k.p.c., powinien mieć na uwadze, czy czynność, która spowodowała koszty była niezbędna do podjęcia obrony praw strony w ujęciu obiektywnym. (postanow. SN 12-01-2012 II CZ 141/11 LEX nr 1147756).

Na gruncie rozpoznawanego przypadku powód cofnął pozew, wnosząc o nieobciążanie go kosztami postępowania. Wniosek w tym przedmiocie argumentował tym, że pracuje zawodowo, a obecnie przebywa na zwolnieniu lekarskim i otrzymuje zasiłek chorobowy w kwocie 1400-1500 zł netto, jego żona otrzymuje emeryturę w wysokości 1200 zł. Mają na utrzymaniu studiującą córkę, której koszt utrzymania wynosi 1000 zł miesięcznie. Ponadto powód leczy się na tarczycę i chorobę wieńcową.

W ocenie Sądu Okręgowego, Sąd I instancji bezzasadnie odstąpił od obciążenia powoda kosztami procesu. W sprawie tej trudno jest dopatrzeć się tych, wymienianych, aczkolwiek nie sprecyzowanych, w art. 102 kpc, okoliczności mających świadczyć o wystąpieniu wyjątku od generalnej zasady odpowiedzialności za wynik procesu. Argumenty podnoszone w zażaleniu przez stronę powodową są jak najbardziej usprawiedliwione.

W ocenie Sądu Okręgowego wskazana sytuacja życiowa powoda nie uzasadnia w okolicznościach przedmiotowej sprawy zastosowania przepisu art. 102 kpc. Nie można bowiem oceniać jej w oderwaniu od wysokości kosztów należnych stronie przeciwnej.

Ma rację pełnomocnik pozwanego, że pomimo, iż nie doszło do wdania się przez strony w spór co do istoty sprawy, sporządził on merytoryczną odpowiedź na pozew powoda, zgłosił wnioski dowodowe na poparcie swojego stanowiska procesowego. Tym samym zmuszony został do podjęcia czynności zmierzających do faktycznej obrony praw pozwanej w procesie. Ponadto stawiał się przed Sądem Rejonowym celem uczestnictwa w rozprawie.

Należy więc zgodzić się ze skarżącym, iż ani stan zdrowia powoda (zresztą niczym nie udokumentowany), ani też jego stan majątkowy nie uzasadniają przyjęcia, iż nie może on zwrócić pozwanemu kosztów zastępstwa procesowego, które stanowią kwotę 60 zł.

Z tych wszystkich względów Sąd Okręgowy na podstawie art. 386 § 1 kpc w zw. z art. 397 § 2 kpc zmienił orzeczenie Sądu Rejonowego w pkt 2 i zasądził od powoda na rzecz pozwanego koszty postępowania przed I instancją, a wynikające z § 11 ustęp 1 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28.09.2002r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenie przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu i orzekł jak w punkcie 1 sentencji.

O kosztach postępowania zażaleniowego Sąd Okręgowy orzekł na podstawie art. 98 kpc obciążając nimi powoda jako stronę przegrywającą.